

उपोद्घातः

मद्रपुरीयसंस्कृतविद्यासमित्या कृदन्तरूपमाला नाम निबन्धो यो महान् संपाद्य प्रकाशयितुमूरीकृतः, तस्य प्रथमो भागः गते वत्सरे प्रकटितः, द्वितीयो भागश्चाद्य सज्जः संस्कृतविदुषां संस्कृतच्छात्राणां च पुरत उपह्रियते । महदिदं भागधेयमस्यास्समितेः, यद् द्वितीयोऽयं भागः श्रीकाञ्चीकामकोटिपीठा-धीश्वरैः श्रीमच्चन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वतीश्रीचरणैः जगद्गुरुश्रीशङ्कराचार्यैः स्वकर-कमलैरनुगृह्य प्रकाशं नीयते । समितिरेवैषा तेषां प्रेक्षयैव प्रसादेनैव च प्रतिष्ठिता; तस्याः संस्कृतकार्यक्रमश्च तथैव तेषामनुग्रहबलेनैव स्वीयमुत्तरोत्तरं विकासमा-शंसमानः प्रचलति ।

संमोदोऽयमद्य समितेः किञ्चिदिव शोकानुविद्धः । यदत्र समुपक्रान्तस्य पाठनादिकार्यस्य आध्यक्ष्ये ये नियुक्ताः शास्त्ररत्नाकर-कुलपति-बिरुदाङ्किताः पण्डितवर्याः श. रामसुब्बाशास्त्रिणः ते नचिरात् कीर्तिशेषा अभवन्निति । ते हि दक्षिणभारते न केवलं प्रमुखाः पण्डिता आसन्, परंतु व्याकरणशास्त्रे प्रथमे विद्वांसश्च व्यराजन् । तेषामनितरसाधारणीं व्याकरणे प्रतिष्ठामालम्ब्यैव समित्यानया कृदन्तरूपमालारूपः कार्यभारः स्वीकृतः । अस्य ग्रन्थस्य अर्धाधिको भागः तैरेव सङ्कलितः । यौ तदन्तिक एवाधीतव्याकरणौ श्री-श्रीवत्साङ्गाचार्य-प्रणतार्तिहरनामानौ तरुणपण्डितौ कार्येऽस्मिन् आदित एव तेषां साह्ये व्यापृतौ, ताभ्यां ग्रन्थोऽयमाचार्यदर्शितमार्गेण क्रियमाणः यथाक्रमं परिपूरयिष्यते । 'कृदन्तरूपमाला'-ग्रन्थस्य रचनाप्रकारः पूर्वं प्रकाशितस्य प्रथम-भागस्य उपोद्घाते स्पष्टीकृत इति नाद्य तद्विषये किमपि वक्तव्यमपेक्ष्यते ।

श्रीरामसुब्बाशास्त्रिणां तिरोभावेन कार्येऽस्मिन् अधिको भारोऽस्मादृशेषु निपतितः । रूपफक्कि-उदाहरण-सूचिकादिपरीक्षायां मुद्रापत्रशोधने चास्माकं सहायभूतेभ्यः पण्डित- अ. मु. श्रीनिवासाचार्येभ्यः धन्यवादाः समर्प्यन्ते । अन्तत इदमेवावशिष्यते प्रार्थयितुम्—येषां प्रत्यक्षशङ्कराणामाचार्याणामनुग्रहबलेन समितिरियं, तन्निर्वाहकाश्च संस्कृतसेवायामस्यां प्रवृत्ताः, त एव यथा न केवलं ग्रन्थ एषः, परंतु समितेरन्येऽप्यध्यापनप्रकाशनादिकार्यकलापाश्च परिपूर्तिं समृद्धिं च प्राप्स्यन्ति तथा अनुगृह्णन्विति ।

वे. राघवः